מר סבר תחומין דאורייתא ומר סבר תחומין דרבנן. תימה דהכא משמע דלי הוה משתתי קרא דאלפיס אמה בעינים דהוה סבר דתחומין דרבנן אלא טעמא משום דמשתתי בשבת והא ליתי לתחומין בפרק מי שהוציאוהו (עירובין דף נא.) מג"ם מקום ממקום ומקום מניחה וכו' ת"ל חפי' הוה משתתי בשדות וכרמים הוי מלי למילף בהו ג"ם דמקום דכתיב גבי שבת היינו אלפיס דהא פריך התם ומילף מקיר העיר ותולה אע"ג דההוא קרא משתתי לדברי הכל בעינים ובספ"ק דעירובין (דף יז:) משמע מתן דסבר דתחומין דאורייתא נפקא לן מתל יצא אש ממקומו: **רבי** נחמיה אומר כספר הפרסים אל שמע בבית הכנסת. בתוספתא (פ"ו) ר' נחמיה אומר כבני אדם שקורין את שמע שנאמר וילמדו לאמר מלמד שהיה משה פותח תחילה וישראל עונין אחריו וגומרין משה אמר אז ישיר משה וישראל אומרים אחריה לה' משה אמר עוז וזמרת יה וישראל אומרים זה אלי ואמרו משה אמר ה' איש מלחמה וישראל אומרים ה' שמו:

רבי מאיר אומר מנין שאפי' עוברין שבמעי אמן. אין אומר דרבי יוסי הגלילי ורבי מאיר פליגי דרבי יוסי אית ליה דוקא עוללים ויונקים ולא עוברים אלא מקרא דמפי עוללים ויונקים נפקא ליה דיתיר שמע דד מפיו דמשמע יונקים בשעה שהוא יונק ולכך אילטריך קרא דמפי עוללים דאי לאו הכי כיון דנפקא לן מקרא (ג) ממקור ישראל במקבלות ברכו אלקים אפילו עוברים לא הוה צריך למימר מו עוללים ויונקים דבפ' שלשה שאכלו (ברכות דף מפ:) תניא בעשרה אומרים נברך אלהינו וכו' רבי יוסי הגלילי אומר כי רוב הקהל מברכין שנאמר במקבלות ברכו אלקים א"ל עקיבא מה מלינו בבית הכנסת אחד מרובין ואחד מועטין אומר ברכו את ה' וקדייק עליה בגמ' (שם דף ב.) ורבי עקיבא אלי קרא דר"ש הגלילי מאי עביד ליה מבעי ליה לכדר' מאיר וכו' ואיתיר

[ירמיה ז:]

[עירובין לו. נא.]

[ל"ל עוד חסרת יה והן מ'. כך ליתא בתוספתא]

[ל"ל עוד חסרת יה והן אומרים עוד חסרת יה רבי נחמיה וכו' כך ליתא בתוספתא]

תוספות שאנץ

חלתה וסניחתה בכפיפה או באנרותא [וסקפ"ת] וקורא לה שם אלמא משמע דבעי' מן הסקף ממש. (ואומר ר"י דשאני התם הילכך תקנו בכפיפה או באנרותא כאם אתה אומר שתקרא לה שם בעודה בידה א"כ תפסא החלה שהיא מבולת יום לכך תקנו להניחה בכפיפה להבחין שהיא מבולת יום ודכוותיה קאמר בהנזקין שתקנו בכפיפה ואנרותא ג) משי' דבירה) ג) וא"ת הכפסא העיסה שמאי אתו בביצה שבנתים ומאי אתני קרא השם ואומר דר' אלחנן שמפרר' החלה מן העיסה ומקיפו לצד העיסה הפרורה והשתא הוי ליה רבינו דתרומ' א"נ שאתו בידו תחלה אמצעית. אידי ואידי בעיסה ראשונה ה"נ רש"י. וקאי אעיסה הכפאה ראשונה [ואע"ג דמיפסאה אמצעית מחסת ראשונה] ודריא לה שניה לא [הדרא] ועבדא לה לחלה עד שלא קרא שם שלישי אינה לא לחלה עד שלא קרא שם שלישי ואת דנרסי אידי ואידי בעיסה שניה וקאי (אביצה) [אאמצעית] ואפרות מבביצה. ג) וכר' יתן דבר' ראשונה מאי לאו בהא קמיפלגי פ"ה ר' אליעזר ורבנן דר' אליעזר דשרי בחולין והכא במותר לגרום טומאה לחולין אלא משום תקנת תרומה הוא דשרי' והא בחזקת פרורה. ואמר לר' אליעזר פרות מבביצה לאו משום דכמה דאפשר למעוטי טומאה דאמצע' מסתפי' דאסור לגרום טומאה לחולין אלא משום תקנת תרומה הוא דשרי' והא אפשר בהכי א"נ משום דלמא לא חבע חל' באמצעיה [זו] לאחר קריאת שם וחכמים אומר' דלמא אתי למעבד [בביצה] ומסמיא אמצע' ודרא וכמסמיא דלחלה כל"ה. מר סבר מותר לגרום טומאה לחולין פ"ה הייני דר' אליעזר סבר דמותר לגרום טומאה לאמצעית כדי לתקן חלה בטהרה ואנא דמתני' אליבא דר' אליעזר נמי בהא פליגי דהנא דמתני' סבר דמותר לגרום טומאה משום תקנת חלה מיהו כל כמה דאפשר למעוטי טומאה לא משי' לגרום להם טומאה בתנם והא אפשר בהכי הלכך בביצה לא(דרש) [דהשיב] בו ותנא דבריי' סבר כיון דמותר לגרום לא שנא שיעורא רבה ולא שנא שיעורא זומה דאמר' לבביצה נמי מותר לגרום. א"נ תנא דמתני' בתוקת מבביצה לגרום לגרום לחולין דרבנן דאמר בירו' דאפי' מאן דאית ליה דתרומ אלפים לא הוי אלא מדרבנן מ"ם תרומ דג' פרסאות הוי דאורייתא. סבר דלמא נגע חלה לאמצע' אחר קריאת שם ותנא ברא לא חייש כל"ה. ומר סבר תרומות דרבנן דאמר בירו' דאפי' מאן דאית ליה דתרומ אלפים לא הוי אלא מדרבנן מ"ם תרומ דג' פרסאות הוי דאורייתא. ברתני' שאין ת"ל לאמר פ"ה דלא הוי כמו שאר לאמר שבתורה דהתם השכינה מ"ברת עם משה דיבורו וחזור הוא ואומרו לישראל אבל כאן אין שייך לאמר כן: גמ' מפי עוללים ויונקים עולל גדול מיונק כדכתיב מעולל ועד

[ל"ל עוד חסרת יה והן מ'. כך ליתא בתוספתא]

[ל"ל עוד חסרת יה והן אומרים עוד חסרת יה רבי נחמיה וכו' כך ליתא בתוספתא]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה (נמ"ל) ומתנת מן הסיסה הסקורה. נ"ל לא דוקא אלא אף מן הסורה ולמ"ל מותר לגרום עומאה אפי' סיכה דאפשר אבל אי נותנת מן הטמאה כ"ם דאתא אפי' וכ"כ הרמב"ם: (ב) תוספות ד"ה ר' מאיר וכו' מקרא דמקבלות ברכו אלקים ממקור ישראל אפילו בלילה

[ל"ל יאי]

ברכות ב. תוספות ד

מסורת השי"ס

בחות מכבי לה (מו כב.ב) על יוסף לבוזה

יוסף מאיר

[ס"ד דנה ל"ל בתר דאיתיר מאי לא יחיל]

[נדה ה:]

[ספר ל"ל לא דאתני דתמיר לא יחיל]

[ל"ל בקבות מבכיה - ד"ל]

[ירושלמי ב.]

[ירושלמי ב.]

[ירושלמי ב.